

WOKÓŁ SŁÓW I ZNACZEŃ
III
Z ZAGADNIEŃ LEKSYKALNO-SEMANTYCZNYCH

MATERIAŁY III KONFERENCJI JEZYKOZNAWCZEJ
POŚWIĘCONEJ PAMIĘCI
PROFESORA BOGUSŁAWA KREI

pod redakcją
Beaty Milewskiej i Sylwii Rzedzickiej

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2009

SPIS TREŚCI

Wstęp / 9

I

Ryszard Tokarski, Metafora i kategoryzacja w tekście / 11

Jolanta Maćkiewicz, Metafora a metonimia – dwa dopełniające się sposoby opisu świata / 19

Ewa Rogowska-Cybulska, Czy rośliny są postrzegane jako przedmioty morficzne? / 27

Ewa Paćławska, Metafory mówienia a sposób jego konceptualizacji / 35

Jarosław Szuta, Jaki jest *pies*? / 43

Ewa Badyda, *Sierść, futro, szczecina* – czym porośnięte są zwierzęta? Analiza językowa na podstawie ankiet / 49

Ewa Urbańska-Mazuruk, *Bo ja jestem ptakom bratek / wierzbom synek iwom swat* – semantyka drzewa w poezji Jarosława Iwaszkiewicza / 59

Maria Krauz, Grażyna Filip, Językowy obraz piękna postaci i przyrody w wybranych utworach Stefana Żeromskiego / 67

Katarzyna Sadowska-Dobrowolska, Poetyckie konceptualizacje smutku w poezji Józefa Łobodowskiego / 83

Jolanta Kowalewska-Dąbrowska, Funkcja przekształceń frazeologizmów w utworach poetyckich (na przykładzie poezji Jana Twardowskiego i Anny Kamieńskiej) / 91

Aneta Lica, Morfologiczne i składniowe modyfikacje frazeologizmów w prozie Wacława Berenta / 99

Justyna Suracka, Problem przekładu neologizmów w rosyjskiej powieści postmodernistycznej „Kys” Tatiany Tołstoj / 107

Justyna Walczak, Kryteria transferu onomatopei na podstawie przekładów na język polski fragmentów *Ulyssesa* Jamesa Joyce’a / 115

II

Bożena Szczepińska, O słownictwie paulińskiego tłumaczenia *Pisma Świętego* słów kilka (*Ewangelia św. Mateusza*) / 123

Urszula Kęsikowa, Archaizmy semantyczne w języku Słowackiego / 143

- Regina Pawłowska, Problemy metodologiczne analizy i opisu znaczenia wyrazów (w dydaktyce szkolnej i uniwersyteckiej) / 151
- Edward Breza, Słownictwo związane ze szkolnictwem wyższym / 163
- Izabela Barbara Błaziak, Uwagi na temat etymologii i rzeczywistego funkcjonowania w językach słowiańskich leksemu *choina* / 181
- Lucyna Warda-Radys, Konotacje i zmiany semantyczne wyrazów pochodzących od zawołań na zwierzęta w kaszubszczyźnie / 189
- Piotr Kładoczny, Właściwości semantyczne nazw oznaczających stuki i inne podobne dźwięki / 199
- Aneta Lewińska, Wartości w pomorskich elementarzach z przełomu XIX i XX wieku / 207
- Zofia Pomirska, Leksykalne sposoby wyrażania dezaprobaty dla kontrahenta w komentarzach serwisu aukcyjnego „Allegro” / 215
- Maria Kabata, O sposobach definiowania leksemów religijnych / 223
- Artur Bracki, Ewolucja zakresu znaczeniowego wyrazu *surżyk* a jego funkcjonowanie we współczesnym języku ukraińskim / 231

III

- Maciej Grochowski, Metapredykat *zgoła* a negacja / 241
- Anna Kisiel, Czy istnieją przysłówki o postaci *głównie* i *szczególnie*? / 249
- Andrzej Moroz, Uwagi o użyciach parentetycznych jednostki *à propos* / 259
- Tomasz Nowak, Semantyczna i składniowa charakterystyka jednostek zawierających graficzny segment *uzasadnić* / 267
- Mirosław Nowak, O perspektywach flektologicznego opisu seryjnych konstrukcji czasownikowych / 277
- Izabela Różycka, Właściwości semantyczne tzw. czasowników bezaspektowych / 285
- Dagmara Maryn, O znaczeniach przedmiotowych i metatekstowych przymiotników *zwykły* i *zwyczajny* / 293
- Bożena Matuszczyk, Magdalena Smoleń-Wawrzusiszyn, O semantyczno-pragmatycznej wartości leksemu *prawdziwy* w języku polskim / 301
- Sylwia Rzedzicka, *Naprawdę?*, *Doprawdy?*, *Czyżby?* – trzy reakcje związane z oceną prawdziwościową / 309
- Sebastian Żurowski, Charakterystyka pragmatyczna ciągu *słychać* / 317
- Anna Migacz, Czy przysłowie jest jednostką leksykalną? – przyczynki do określenia statusu lingwistycznego przysłów / 327
- Emilia Wojtasik, 한자/사자/고사성어 (*Hanja/Saja/Gosa Seongo*) – powiedzenia i zwroty pochodzenia chińskiego w języku koreańskim – uwarunkowania historyczno-kulturowe / 337

IV

- Donata Ochmann, Paronimia w obrębie par przymiotnikowych typu *komunikacyjny* – *komunikatywny* / 343
- Małgorzata Milewska-Stawiany, Deminutiva w *De originibus linguae Sorabicae* Abrahama Frencla / 351
- Dorota Szagun, Formy z częstką *wszech-* / 359
- Beata Milewska, *Giertychoza* ‘psychoza spowodowana przez Giertycha’ i inne formacje na *-oza* / 367
- Renata Bizior, Osiemnastowieczne nazwy żeńskie w kontekście rzeczywistości pozajęzykowej (na materiale prozy J. Kitowicza) / 375
- Joanna Gorzelana, Przymiotniki złożone w poezji Jana Pawła Woronicza / 383

Violetta Jaros, Niektóre osobliwości leksykalne w języku Joachima Lelewela / 391

Zenon Lica, Typy interferencji językowej na przykładzie nazwisk pomorskich genetycznie niemieckich / 401

Beata Afeltowicz, Formacje hybrydalne w historycznym nazewnictwie miejscowym Pomorza Zachodniego / 409

Iwona Żuraszek-Ryś, Nazwy analityczne w mikrotoponimii powiatu zielonogórskiego / 419

Artur Czesak, Kilka prowokacyjnych uwag o derywatach od nazw miejscowych / 427